

DK2050-arkitekter: Kulturbro, iværksætterfabrik og lufthavn med zeppelinere vil bære Sønderborg godt frem til 2050

Ved at lade innovation og kultur gå hånd i hånd kan Sønderborg gå en strålende og grøn fremtid i møde, mener arkitekter, der har udviklet konkrete ideer som led i DK2050-projektet.

En kulturbro mellem byen og Alsion, et innovationsværksted for alle borgere i kasernen og en lufthavn med zeppelinere og andre bæredygtige transportmidler. Sådan forestiller arkitekter sig, at Sønderborg vil trives og være i vækst i 2050. Arkitekter fra WE architecture har været i tænkeboks og har sat streger på papir med input fra besøg i byen og fra Sønderborg Kommune. Det er sket som led i projektet DK2050, som Sønderborg har medvirket i sammen med ni andre kommuner og tre regioner under ledelse af Dansk Arkitektur Center i partnerskab med blandt andre fonden Realdania, fire ministerier og virksomheder.

Arkitekterne har taget udgangspunkt i Grøn Guerilla – dét af projektets fire fremtidsscenerier, som Sønderborg er placeret i. Her er det forudsætningen, at der er en meget svag offentlig styring i den grønne omstilling. Til gengæld vil der opstå et væld af selvstændige initiativer fra både virksomheder og handlekraftige borgergrupper - i hvert fald i en kommune som Sønderborg, der allerede nu er godt på vej med grøn omstilling og teknologi.

Ifølge DK2050-rapporten vil Sønderborg helt unikt blive både bæredygtig og CO₂-neutral og fri af fossile brændsler, mens det i landet som helhed kun er lykkedes at nå 60 procent af vejen. Og det vil være ujævnt fordelt, da hovedstaden vil suge ressourcerne til sig.

I arkitekternes øjne er det hovedudfordringen at skabe de rette fysiske rammer, for at byen kan understøtte vækst. Kulturlivet er en vigtig faktor i den grønne by, der kan danne ramme om det gode liv. Det gælder om at fastholde en borgersammensætning, der gør, at civilsamfundet fortsat kan være i stand til at udvikle byen og endda til at skabe nye former for innovation. Tre faktorer vil her være afgørende: Mobilitet, kultur og rammer for innovation.

Kulturbro binder byen sammen

Kulturlivet vil arkitekterne styrke med en Kulturbro, der skaber forbindelse mellem Alsion og bymidten. Det skal være en bro på fodgængernes og cyklisterens præmisser, men oplukkelig for lystsejlere. Broen skal være fyldt med kulturelle oplevelser og tilbud såsom musikscene, amfiteater, havnebad, fiskemarked, minimarina, østersfarm og østersbar samt grønne lommer med udstillinger af de nyeste bæredygtige energitiltag. Samlet vil broen være et vartegn, som signalerer byens værdier, skøn natur og det maritime.

Plads til eksperimenter

Mens staten og kommunen vil være mindre fokuseret end nu på bæredygtige tiltag, vil et hav af ildsjæle og undergrundsbevægelser i Sønderborg-området drive den grønne omstilling frem mod en CO₂-neutral kommune, helt fri af fossile brændsler. For at motivere borgerne til at tage ansvar for den grønne omstilling skal Sønderborg Kommune lempe på reguleringen og gøre det fordelagtigt at tænke grønt.

Kasernen som Fablab

Arkitekterne ser store muligheder i at omdanne den historiske kaserne i Sønderborg til et såkaldt Fablab – et innovationsværksted, der fungerer som et bibliotek med forskellige former for teknologi, som alle kan gå ind og bruge. Her kan studerende, akademikere, håndværkere og virksomheder mødes på tværs og arbejde sammen om at skabe nye innovative løsninger til gavn for hele kommunen. Tanken er, at kommunen skal stille rammerne til rådighed, og at civilsamfundet kan drive værkstedet.

Arkitekterne mener, at Sønderborgs Fablab vil blive eftertragtet i Syddanmark og være med til at sætte Sønderborg på danmarkskortet som førende inden for grøn omstilling og innovation.

Fablab vil også være med til at holde på de borgere, Sønderborg ellers er i fare for at miste under den fortsatte urbanisering.

Vi skaber det selv

Ifølge DK2050-rapporten vil det gavne Sønderborg at blive kendt for gode forhold for innovative iværksættere. Også fordi Sønderborg har tradition for innovation. Arkitekterne ser Sønderborgs fremtid som et sted med fokus på ”det gode liv” og ”back to basics”, og hvor værdisættet rækker tilbage til bondesamfundets normer.

Mens selve produktionsformen er digitaliseret, gør man en dyd ud af det, man selv skaber med hånden. Man lever af mad, man selv dyrker, eller som er dyrket lokalt, og man tænker i det hele taget innovativt i en gør-det-selv-ånd.

På den baggrund udvikler man sine egne særprægede og specielle teknologiske løsninger, som bakkes op af de lokale fællesskaber.

Evnen til at være kreativ og igangsættende vil blive central for vores evne til at navigere ind i fremtiden. Det påpegede fremtidsforskeren Simon Giles, direktør for Smart Technology Strategy hos Accenture, ved DK2050-projektets afsluttende konference:

- Der vil stadig være store virksomheder, men en stor del af økonomien vil tilhøre de små, som hurtigt udvikler nye produkter og services. Derfor bliver afgørende at skabe et godt iværksætterklima.

Lufthavn med luftskibe

I de fire fremtidsscenarier, der er opstillet i DK2050-projektet, er det kun i de mindst ambitiøse i forhold til grøn omstilling, at Sønderborg Lufthavn har en fremtid. Men arkitekterne fra WE architecture forestiller sig alligevel, at lufthavnen i Sønderborg kan blive fremtidens aktiv, der både tiltrækker arbejdskraft og borgere og bringer Sønderborg op i toppen af listen over bæredygtige byer i verden.

Det kan ske med en omstilling til bæredygtige transportmidler. Fly vil være drevet af solenergi, og der vil være ruter til København, Hamborg og Berlin med 100 procent bæredygtige luftskibe - zeppelinere. De vil ganske vist være langsommere end fly, men de forholdsvis korte distancer vil gøre det til et populært transportmiddel, og folk vil komme langvejsfra for at prøve. Erhvervstransporten vil for en stor del ske med droner.

Netop Sønderborgs placering mellem Hamborg, Berlin og København giver byen en særlig mulighed for at udvikle sig:

”Sønderborg skal ikke stræbe efter at blive en metropol, men derimod efter at skabe gode forbindelser til store byer, så borgerne kan bo i en smuk, grøn købstad med nærhed til metropolernes kulturelle og jobmæssige tilbud, lyder anbefalingen fra WE-arkitekterne.

Debatten vil fortsætte

Scenarierne i DK2050-projektet er skabt for at sætte fremtiden ind i forskellige perspektiver og for at sætte gang i debatten om, hvordan den grønne omstilling skal gennemføres. Det er en sag for såvel myndigheder som erhvervsliv og borgere, og arkitekternes ideer skal give nogle konkrete billeder at tale videre ud fra. Selv om DK2050-projektet nu officielt er slut vil Sønderborg Kommune arbejde videre med materialet i samarbejde med WE architects og med de parter, der har været inddraget i projektet: virksomheder, borgere og byrådet.

Rapporten med WE architectures ideer til Sønderborg i DK2050-projektet, ”Billeder af fremtidens Danmark - Løsninger for Danmark og danske byer i 2050” og projektets øvrige rapporter kan downloades her: <http://www.dac.dk/da/dac-cities/dk2050/publikationer/>

*Flere oplysninger om Sønderborg Kommune i DK2050-projektet fås hos Plan & Byg-chef Vivian Krøll,
vkro@sonderborg.dk, tlf. 27 90 54 49*